

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Projekt „Nové přístupy k realizaci praktického
vyučování ve Zlínském kraji“, reg. č.
CZ.1.07/1.1.00/54.0019**

**Příloha: Velikonoční almanach
Termín: duben 2015**

Velikonoční almanach

minipodnik MLSOUNI

Základní škola T. G. Masaryka, Bojkovice

Hody, hody doprovody,
dejte vejce malovaný,
nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý,
slepička vám snese jiný.
Za kamny v koutku,
na vrbovém proutku,
proutek se ohýbá,
vajíčko kolíbá,
proutek se zláme,
slepička z něj spadne.
Vajíčko se odkoulí,
do strejčkovy stodoly,
Vajíčko křáp, slepička kdák,
panímámo, máte mi ho dát!!!

VELIKONOCE

Velikonoce jsou nejvýznamnějšími křesťanskými svátky. Mají připomínat zmrtvýchvstání Ježíše Krista, které mělo nastat tři dny po jeho ukřižování. Velikonoce jsou svátkem pohyblivým, který připadá každý rok na jiné datum – na neděli následující po prvním jarním úplňku. Pokud první jarní úplňek připadne na neděli, slaví se Velikonoce až další neděli. Pondělí velikonoční podle těchto pravidel tak může připadnout na den v rozmezí od 23. března do 26. dubna.

PAŠIJOVÝ TÝDEN

Modré pondělí – v kostelech se vyvěšovaly modré látky

Šedivé úterý – hospodyňky vymetaly pavučiny a uklízely

Škaredá (černá) středa – vymetaly se komíny a kdo se mračil, tak mu to zůstalo každou středu v roce, v tento den zradil Jidáš Ježíše.

Zelený čtvrtek – v tento den by se měla jíst zelená jídla (špenát, kopřivy, řeřicha apod.), aby byl člověk zdravý, zvony „odlétají do Říma“ a vesnicemi obcházejí až do soboty „klapači“, chlapci s řehtačkami a klapači.

Velký pátek – je dnem smutku, protože Ježíš byl vyslýchán, odsouzen a ukřižován. V některých městech se hrají pašijové hry. Podle starobylých pověr se v těchto dnech otvírala země s poklady, nesmělo se orat a kopat na poli, nepralo se prádlo.

Bílá sobota – den, kdy byl Ježíš ukládán do hrobu. Doma se bílilo, vařily a pekly se obřadní pokrmy, pekly se mazance a beránci, muži a chlapani pletli pomlázky, zdobila se vajíčka.

Velikonoční neděle (Boží hod velikonoční) je největším svátkem celého liturgického roku. Jedly se pokrmy posvěcené v kostele. Ten, kdo do domácnosti přišel, musel být takovým jídlem obdarován.

Velikonoční (Červené) pondělí je dnes nejoblíbenějším dnem hlavně mužů. V tento den se mělo darovat červené vejce a dívka měla být vyšlehána, aby byla celý rok zdravá.

(Edita)

VELIKONOČNÍ SYMBOLY

BERÁNEK představoval v židovské tradici Izrael jako Boží stádo, které vede Hospodin. Zároveň Židé při svém svátku pojídají beránka jako připomínku svého vysvobození z Egypta.

KŘÍŽ je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním. Tento trest patřil k trestům nejvíce krutým a ponižujícím.

VAJÍČKO je symbolem nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. Už ve starověkém Egyptě či Persii se na svátky jara barvila červeně vajíčka. Zdobení skořápek vajec však může sahát až do pravěku.

KOČÍČKY symbolizují palmové ratolesti, kterými vítali obyvatelé Jeruzaléma přicházejícího Krista. Tradičním křesťanským zvykem je jejich svěcení na Květnou neděli a používání popela z jejich spálení o Popeleční středě.

VELIKONOČNÍ TRADICE

V Česku je prastarou tradicí hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapci chodí po domácnostech svých známých a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy.

(Tereza)

někdy i na výlet. Nejvíc se ale vždycky těším na pondělí, když můžu vymrskat sestru Zuzku ještě v pyžamu, pak mamku a po snídani pak jdu za babičkami, tetou a spolužačkami.

Tak to bývá u nás každý rok a mimo repání to asi bude i tento rok stejné. Velikonoce mám rád, protože máme prázdniny, doma je to hezky vyzdobené a přijede sestřenka z Německa na návštěvu. Kdo by chtěl, může vyzkoušet recept na mazance, jaké peče moje mamka.

(Jarek)

VELIKONOCE U NÁS DOMA

U nás doma Velikonoce začínáme slavit už od čtvrtka, kterému se říká Zelený. Mamka vždycky uvaří něco, co připomíná zelenou barvu, např. špenát.

Odpoledne jdeme do kostela a v 18⁰⁰ hodin začíná obchůzka kluků po vesnici s repači. Ta je celkem 9 x do sobotního oběda.

V pátek, kterému se říká Velký, jdeme odpoledne do kostela a celý den dodržujeme přísný post od masa. Když je hezky, tak tyto prázdninové dny jsem venku a s chlapci i dědečkem chodíme na proutky, z kterých mně pak uplete tatar. V sobotu doma pomáhám uklízet, mamka peče mazanec a připravuje jiné dobroty. Navečer jdeme celá rodina na mši a pak si uděláme procházku po vesnici a díváme se, jak si lidé vyzdobili svá okna a zahrádky na Velikonoce. V neděli si já zdobím tatar různými mašlemi, mamka se sestrou barví a zdobí vajíčka pro mrskáče. Odpoledne jdeme buď na fotbal, do lesa

Bavlněné velikonoční vejíčko

Budeme potřebovat:

vyfouknuté vejíčko,
lepidlo Herkules,
bavlnky různých barev,
nůžky,
(korálky, mašličky...)

1. Vyfouknuté vejíčko shora polepíme

2. Ustříháme si 10-20 cm bavlnky a vejíčko začneme shora obmotávat

3. Lepidlem polepíme další část vejíčka a bavlnkou jiné barvy pokračujeme v lepení

4. pokračujeme stejným způsobem dokud neoblepíme celé vejíčko

5. Vajíčko si můžeme ozdobit mašličkou nebo korálky tak jak se nám to líbí.

(Katka)

Velikonoční mazanec

Ingredience:

11dkg másla
1ks vanilkového cukru
1 špetka soli
250ml mléka
11dkg cukru krupice
3ks žloutku
25g droždí
500g polohrubé mouky

Postup

Promícháme žloutky, rozpuštěné máslo a přidáme mouku, kvásek a vlažné mléko, vanilkový cukr a mícháme tak dlouho, až se nám začnou tvořit bublinky. Poté přidáme nasekané mandle a rozinky a zpracujeme.

Těsto necháme vykynout na teplém místě.

Pak těsto zpracujeme na bochánek a ve středu uděláme kříž.

Necháme znovu kynout na plechu a potřeme rozšlehaným vejcem a posypeme mandlemi. Mazanec pečeme asi 20 min na 180°C a potom 25 min na 120°C. Upečený mazanec jíme, tak jak máme rádi.

(Anežka)

Velikonoční nádivka

Ingredience:

7 včerejších rohlíků nakrájených na kostičky
200 ml mléka
6 vajec
400 g vařeného uzeného masa nakrájeného na kostičky
30 g rozpuštěného másla
2 hrsti nasekaných kopřiv
1 lžíce nasekané pažitky a petrželky
½ lžičky prášku do pečiva
sůl, pepř, muškátový oříšek

Postup

Ve větší míse zalijeme rohlíky mlékem, po nasáknutí je zlehka vymačkáme a promícháme s vyšlehanými žloutky, uzeným masem, rozpuštěným máslem a ostatními ingrediencemi. Nakonec přidáme tuhý sníh. Vzniklou směs nalijeme do papírových košíčků nebo do máslem vymazané zapékačské misky a pečeme ve vyhřáté troubě (na 200°C) asi půl hodiny.

(Dana)

Jidášky

Ingredience

500 g hladké mouky
2 lžice medu
2 lžice moučkového cukru
2 lžice oleje
1 vejce
sůl
20 g droždí
¼ l mléka
oslazené mléko na potření
rozinky na ozdobu

Postup

Do půl kilogramu hladké mouky dáme 20 g droždí, zasypeme cukrem a nalijeme trochu vlažného mléka. Uděláme si kvásek. Pak přidáme 2 lžice oleje, 2 lžice medu, přidáme vejce a špetku soli. Těsto zpracujeme a přidáme zbytek mléka. Těsto musí být trochu tužší a dáme ho vykynout.

Po vykynutí těsto zlehka zpracujeme, nakrájíme na malé kousky, z kterých si uděláme tenký váleček. Vytváříme různé tvary jidášků, které dáme na vymazaný plech. Pomašlujeme oslazeným mlékem a ozdobíme rozinkami.

Pečeme při 180 °C přibližně 10 minut. Upečené jidášky potřeme medem.

(Marie)

Moje rodina a Velikonoce

Moje rodina, i když jsme nevěřící, Velikonoce slavíme, ale určitě je neprožíváme tak jako ostatní.

Každoročně připravujeme chlebičky a jednohubky, jednoduše male pohoštění pro ty, kteří přijdou.

Pro dospělé chlapy máme slivovici. Můj bratr s taťkou kolem deváté ráno spěchají vymrskat sestřenky do Šanova a tetu do Hostětína.

Když se vrátí domů, brácha pokračuje v Pitíně.

Vzpomínka na Velikonoce 2012

Nikdo by nečekal, že ještě na Velikonoce bude sníh.

Před naším domem bylo postaveno velké iglú, a všude dokola 20 centimetru sněhu

Za mými sestrami přišlo několik mrskačů, kterým jsme nabídli chlebičky, jednohubky a hlavně slivovici.

Za mnou taky došli kluci, pro které jsem měla připravené balíčky se sladkostmi a ovocem.

(Maruška)